

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Број: 01-223/1-2
24.01.2024.
Јагодина

На основу члана 11. став 3. Правилника о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама (број: 01-5812/1, од 24.12.2019.), а у складу са одлуком Наставно-научног већа Факултета, број: 01-5115/1, од 14.11.2019. године, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обавештава јавност

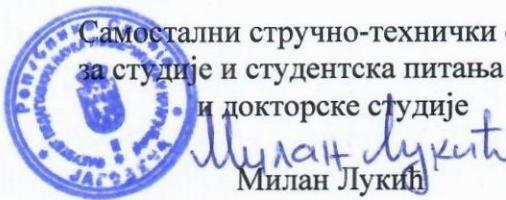
I. Ставља се на увид јавности завршни рад на мастер академским студијама, под називом *Акциона истраживања у функцији развоја културе јавора код деце млађе школске узрасности кроз позоришне активности*, кандидата Весне Јовановић и *Извештај комисије за оцену и одбрану наведеног завршног рада* број 01-223/1 од 23.01.2024. године.

II. Извештај Комисије ставља се на увид јавности објављивањем на сајту Факултета. Завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије стављају се на увид јавности у библиотеци Факултета.

III. Рок објављивања: 8 дана.

IV. Примедбе и предлози на урађени завршни рад на мастер академским студијама и извештај комисије достављају се у предвиђеном року преко пословног секретара.

Достављено администратору и библиотеци, и истакнуто на огласној табли 24.01.2024. године.

ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ, ЈАГОДИНА

Одлуком Наставно-научног већа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, број 01-5319/1, донетој на седници одржаној 6. 11. 2023. године, образована је Комисија за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама „Лидерство у образовању”, под називом *Акона истраживања у функцији развоја културе говора код деце млађег школског узраста кроз позоришне активносзи (луткарска представа)*, кандидата Весне Јовановић (број досијеа ЛУО-17/2019-МС), у саставу:

Председник:

Др Илијана Чутура, редовни професор Факултета педагошких наука у Јагодини, Универзитета Крагујевцу, за ужу научну област *Српски језик са методиком*.

Чланови:

Др Ненад Стевановић, доцент Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу за ужу научну област *Педагогија*, члан.

Др Јелена Максимовић, редовни професор Филозофског факултета Универзитет у Нишу за ужу научну област *Педагогија (Методологија педагогије и Истраживања у педагогији)*, ментор.

На основу процене мастер рада Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

Приложени мастер рад кандидата Весне Јовановић, садржи следеће целине изложене на 64 странице текста:

Увод указује на значај и улогу говора и развоја говора као споне биолошког потенцијала и вербалног друштвеног окружења које нас прати од рођења, његовог значаја за унапређење когнитивног развоја деце, као и на улогу учитеља да уведе децу млађег школског узраста у свет књижевности и позоришта и тиме пружи значајан допринос развоју културе и говора. **Теоријски приступ истраживању** обухвата следеће целине: Говор (Развој говора; Фактори који утичу на развој говора; Компетенције учитеља), Драма у наставној и ваннаставној пракси и Лууткарске представе у функцији развоја говора.

Методолошки приступ проблему представља целину у којој су дефинисани проблем, предмет, циљеви истраживања, задаци, методе, технике и инструменти, описан је узорак, организација и ток истраживања, као и статистички поступци.

Предмет истраживања усмерен је на испитивање развоја културе говора код деце млађег школског узраста кроз позоришне активности путем акционих истраживања.

Циљ истраживања постављен је на више нивоа: основни циљ јесте указати на начине на које позоришна активност, уз помоћ директора, учитеља и других учесника у васпитно-образовном раду, утиче на развој културе говора деце млађег школског узраста, а самим тим и на унапређивање ученичког вештина говора као и мотивације за стицање нових информација од стручних сарадника и учитеља. Специфични циљеви истраживања су следећи: указати на важност културе говора која треба да се негује и развија читањем, учењем, слушањем; утврдити колико ваннаставне и друге врсте слободних активности подстичу дечију пажњу, активност и мотивисаност у раду; указати на значај позоришних активности за развој културе говора код деце млађег школског узраста; указати, пре свега учитељима, али и другим учесницима васпитно-образовног процеса на суштину, важност и улогу акционих истраживања; оспособити и мотивисати учитеље и друге учеснике васпитно-образовног процеса за спровођење акционих истраживања, рефлексију и саморефлексију; указати на значај перманентног стручног усавршавања и унапређивања у раду; представити важност континуираног и константног увођења иновација и промена у наставном процесу којима се умногоме може унапредити васпитно-образовни рад; разговарати о потенцијалним проблемима у пракси конкретне школе.

У складу са дефинисаним циљевима произилазе **задаци истраживања** који полазе од указивања на потенцијал који позоришне активности имају у развоју културе говора код деце млађег школског узраста. Од истраживачких питања, постављених у истраживању, важно је издвојити следећа: 1) Да ли ученици знају зашто је култура говора важна? 2) Да ли су ученици млађих разреда основне школе мотивисани да развију културу говора кроз позоришне активности? 3) Да ли ваннаставне и друге врсте слободних активности подстичу дечију пажњу, активност и мотивисаност у раду? 4) Како позоришне активности утичу на развој културе говора код деце млађег школског узраста? 5) Да ли позоришне активности доводе до тога да ученици стекну нова знања о теми и да ли ће их радионица мотивисати на даљу активност и тражење информација код учитеља и стручних сарадника? 6) Да ли су учитељи спремни да применом акционог истраживања унапреде свој рад са децом, а самим тим и утичу на развој културе говора код деце млађег школског узраста? 7) Да ли ће се повећати мотивација учитеља за унапређивање васпитно-образовног рада? 8) Да ли акционо истраживање доприноси стручном усавршавању учитеља и стручних сарадника?

Методе, технике и инструменти истраживања одређене су природом предмета акционог истраживања, циљем и задацима. Методе које су коришћене представљају синтезу различитих приступа међу којима се издавају: дескриптивна метода, индуктивна и дедуктивна метода, метода класификације, текстуална метода, метода дескрипције и компаративна метода. Од техника коришћене су скалирање, посматрање, интервјуисање.

Анализа и интерпретација података усмерена је на приказивање резултата у складу са ставовима испитаника. На основу добијених резултата истраживања дати су одговори и прикупљене веома важне чињенице на постављене задатке истраживања.

Резултати истраживања дали су одговоре на постављена питања. На развој говора детета утичу бројни унутрашњи (опште здравствено стање детета, а поготово стање и развој

његових говорних органа, слух детета, интелигенција и његове менталне способности, наслеђе, карактер, пол детета, вид, леворукост, тј, деснорукост) и спољашњи фактори (породична средина (првенствено мајка), јаслице, вртић и групе за игру, школа, средства комуникације и билингвизам). У процесу усвајања говора велику важност има и учитељ, будући да деца са њим проводе по неколико сати дневно, те им васпитачи и учитељи, поред родитеља, а поготово мајке, постају узори и модели правилног понашања, односно изговарања. Иницијално образовање васпитача стиче се на педагошким академијама и учитељским факултетима. Поред иницијалног (формалног) образовања, учитељ треба да се стално усавршава и доприноси унапређењу рада у настави. Деци млађег школског узраста примарна активност је игра, посебно дечја песма, као специфичан вид комуникације између одраслог аутора и детета које прима поруку, адекватна подлога за упознавање света око себе, будући да садржи како поучне, тако и игровне елементе. Кроз игру деца најбоље и најлакше уче, постају активни у процесу знања, развијају креативност, маштовитост и слободу. У циљу развоја говора користе се бројне језичке игре, које, као и сваке друге игре, имају одређена правила. Организоване су на одговарајући начин и увек вођене и контролисане присуством и повратном реакцијом учитеља. Основни принцип којим се приликом избора и вођења језичких игара треба руководити, осим адекватности према узрасту, јесте и праћење развоја детета. Једна врста игре која развија и моторне и менталне функције детета, а уз то најкомплексније, омогућава развитак стваралачких способности јесте драмска игра, или шире, систем драмских игара позоришне представе луткама. Систем драмских игара пружа значајне могућности за развој стваралачких способности у васпитању и образовању деце. Драмска игра је приступачна и деци без посебних афинитета према драмском изражавању, те је њима омогућено постизање примарних резултата које ова игра омогућава а то је у основи ослобођеност у говору, у покрету и простору, бogaћење језика, култивисање говора, развијање маште, флексибилности и развијање стваралачких способности. Кроз систем драмских игара дете развија способност опсервације, јер је упућено на посматрање живота и ствари које га окружују; оно се навикава да гледа и види, да слуша и чује, да запажа и схвата. Непрестано је у ситуацији да повезује узроке и последице, појаве и збивања да расуђује и просуђује, да би према правилима игре могло да заузаме сопствени став о одређеним значењима и вредностима. Осавремењивање васпитно-образовног рада, посебно примена савремене наставне технологије, нужна је претпоставка у подизању квалитета и нивоа дечјих знања. У истраживању је извршен избор таквог облика и организације рада у активности развоја говора, којим се обезбеђује потребна индивидуализација и прилагођава активност способностима и могућностима деце. Рад са лутком омогућава деци да уче и усвајају градиво на нов али и сигуран начин за усвајање знања. Утврђено је да код учитеља постоји висока мотивација и позитиван став према луткином методу, што би требало искористити и имати на уму у даљем раду у унапређивању и осавремењивању активности развоја говора.

Литература обухвата релевантне референце на српском и енглеском језику.

Прилог: Луткарска представа: *Кућица у шумици*.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

У приказивању резултата евидентна је систематичност, поступност и прегледност у раду, дата су адекватна тумачења резултата и налази су повезани са истраживањима из литературе, што чини посебну вредност овог рада.

Мастер рад: *Акциона истраживања у функцији развоја културе говора код деце млађег школског узраста кроз позоришне активности (луткарска представа)* кандидаткиње Весне Јовановић садржи све битне елементе емпиријског истраживачког рада. Рад је резултат самосталног истраживања студенткиње. Обухватан теоријски део рада припада теоријском контексту проблема истраживања. У њему су постављена већ постојећа теоријска сазнања из области која се истражује а утврђени су развој, стање и тенденције проучаваног проблема и изнете су чињенице које су битне за теоријско тумачење. У раду су дата образложења добијених резултата и изведени су релевантни закључци.

Комисија је једногласна у оцени да завршни рад на мастер академским студијама има све карактеристике самосталног рада и представља допринос актуелној проблематици.

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже: да се мастер рад: *Акциона истраживања у функцији развоја културе говора код деце млађег школског узраста кроз позоришне активности (луткарска представа)*, кандидаткиње Весне Јовановић прихвати и одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Проф. др Илијана Чутура

Доп. др Ненад Стевановић

Проф. др Јелена Максимовић